

Ymateb i hawliad i Dribiwnlys Cyflogaeth

(Manylion gwrandawriad i'w hanfon)

Canllawiau'r Llywyddion

Dan Reolau'r Tribiwnlys Cyflogaeth gall Llywyddion y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yng Nghymru a Lloegr a'r Alban gyhoeddi Canllawiau. Nod y canllawiau hyn yw galluogi'r partïon i ddeall yn well yr hyn a ddisgwylir ganddynt a'r hyn i'w ddisgwyl gan y tribiwnlys, ac i wella cysondeb o ran y ffordd y mae Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yn rheoli achosion. Nid ydynt yn orfodol ond dylid eu dilyn lle bo hynny'n bosib.

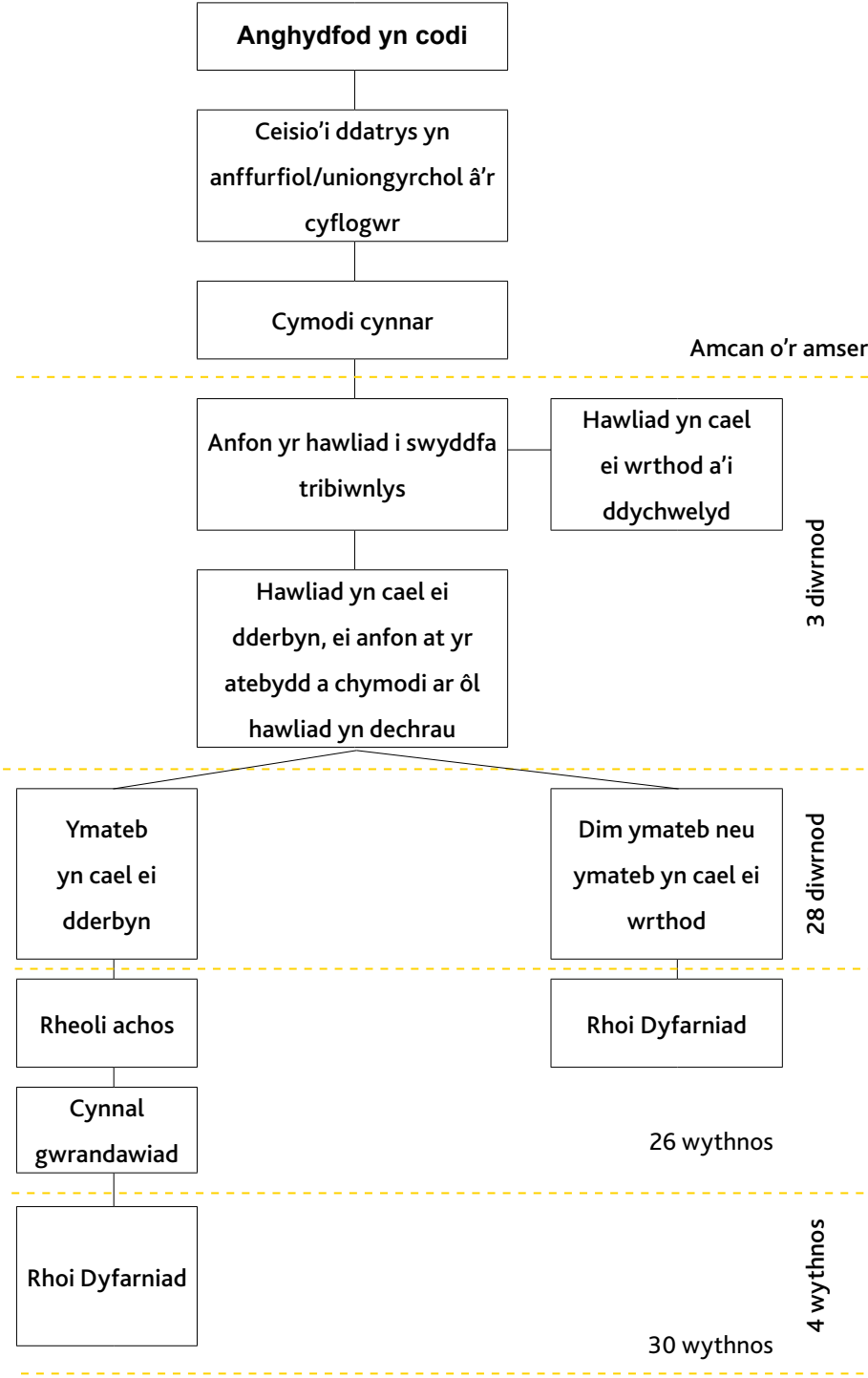
Gellir dod o hyd i ganllawiau'r ddau Lywydd yn:
<https://www.gov.uk/employment-tribunals/legislation>

Gall Tribiwnlys Cyflogaeth gymryd nifer o fisoedd i benderfynu ynglŷn â hawliad. Yr amser ar gyfartaledd rhwng cyflwyno eich hawliad i'r tribiwnlys a chael penderfyniad terfynol yw 27 wythnos¹. Bydd yr amser y mae'n ei gymryd i gwblhau'r broses yn dibynnu beth sydd dan sylw a beth yw'r materion yn eich hawliad - os oes llawer o faterion, neu fod y materion yn gymhleth, efallai y bydd eich achos yn cymryd mwy na'r cyfartaledd amser.

Penderfynir ynglŷn ag achosion sy'n cael eu derbyn i'r system tribiwnlysoedd cyflogaeth, ac sy'n mynd drwy'r system, yn ôl eu haeddiant. Os bydd y tribiwnlys cyflogaeth yn cadarnhau achos yr hawlydd, bydd y tribiwnlys yn ystyried faint o ddyfarndal sydd i'w dalu, gan gyfrifo faint ddylai fod wedi cael ei dalu pe na bai hawliau'r hawlydd wedi cael eu diystyru. Nid yw'r mwyafrif o awdurdodaethau (mathau o hawliadau) yn caniatáu dyfarniadau anghyfnygedig, a hyd yn oed lle maent yn caniatáu hynny a lle bo hawliadau'n cael eu gwneud am symiau mawr o iawndal, bydd y tribiwnlys yn ystyried yr wybodaeth berthnasol er mwyn sicrhau bod unrhyw ddyfarndal yn briodol.

Bydd tribiwnlysoedd yn penderfynu faint o ddyfarndal y mae gan yr hawlydd hawl iddo yn ôl ei amgylchiadau personol, gan gynnwys ei oed, ei enillion, ac ar gyfer achosion sy'n ymwneud â gwahaniaethu, niwed i'w deimladau. Bydd dyfarndaliadau am niwed i

Crynodeb o'r broses hawlio

deimladau yn seiliedig ar y canllawiau presennol, a bennwyd mewn cyfraith achosion. Ar gyfer hawliadau diswyddo annheg, gall y tribiwnlys bennu dyfarndal am golli enillion yn y dyfodol. Pwrpas y dyfarndal yw digolledu gweithwyr, nid cosbi cyflogwyr.

Edrychwch ar y tabl isod os gwelwch yn dda cyn ymateb i hawliad tribiwnlys cyflogaeth. Mae'n cynnwys gwybodaeth am yr amser y mae'n ei gymryd fel arfer i gael dyfarniad terfynol a'r dyfarndal cyfartalog a bennir gan y tribiwnlys, i'ch helpu i ddeall y canlyniadau cyffredin ar gyfer hawliadau yn eich awdurdodaeth chi cyn dechrau ar broses y tribiwnlysoedd cyflogaeth. Gallwch gael cyngor diduedd ynglŷn â sut i ymateb i hawliad gan Linell Gymorth Acas ar 0300 123 1100.

1 Ffynhonnell: Ystadegau Blynnyddol y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth a'r Tribiwnlysoedd Apêl Cyflogaeth 2012-13

Dalier Sylw: Mesurwyd y cyfartaledd yn ôl y 'canolrif', sef y rhif canol mewn cyfres o rifau sydd wedi cael eu trefnu o'r isaf i'r uchaf.

Mae Tabl 1 isod yn dangos y dyfarndal cyfartalog a roddwyd mewn tribiwnlysoedd a'r amser cyfartalog o'r adeg y derbyniwyd yr hawliad mewn tribiwnlys nes yr anfonwyd y dyfarniad terfynol at bob parti mewn hawliadau Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yn ystod y flwyddyn ariannol 2012-13.

Math o hawliad	Dyfarndal Cyfartalog (pob hawliad')	Amser Cyfartalog mewn Wythnosau (pob hawliad unigol)
Gwahaniaethu ar sail Oed	£4,499	26
Gwahaniaethu ar sail Anabledd	£7,536	29
Gwahaniaethu ar sail Hil	£4,831	30
Gwahaniaethu ar sail Cred Grefyddol	£4,759	29
Gwahaniaethu ar sail Rhyw	£5,900	28
Gwahaniaethu ar sail Cyfeiriadedd Rhywiol	£6,319	25
Diswyddo Annheg	£4,832	20

Ffynhonnell: Ystadegau Blynnyddol y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth a'r Tribiwnlysoedd Apêl Cyflogaeth 2012-13

1 Mesurwyd y cyfartaledd drwy'r 'canolrif', sef y rhif canol mewn cyfres o rifau sydd wedi cael eu trefnu o'r isaf i'r uchaf.

Beth mae Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yn ei wneud?

Mae Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yn gwrando achosion ac yn gwneud penderfyniadau ynglŷn â materion sy'n gysylltiedig â chyflogaeth megis diswyddo annheg, gwahaniaethu, taliadau dileu swyddi a nifer o wahanol hawliadau sy'n ymwneud â chyflogau a thaliadau

eraill. Er nad yw Tribiwnlys Cyflogaeth mor ffurfiol â llys, rhaid iddo gydymffurfio â rheolau gweithdrefnau a gweithredu'n annibynnol.

Rhagor o Wybodaeth

Mae gan y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth linell ymholiadau cyhoeddus a all ateb ymholiadau cyffredinol, rhoi gwybodaeth am gyhoeddiadau tribiwnlysoedd ac egluro sut y mae'r system tribiwnlysoedd yn gweithio. Efallai y gallant eich helpu i lenwi'r ffurflen **ond ni allant roi cyngor cyfreithiol**, megis a yw'r hawliad a wnaethpwyd yn eich erbyn yn debygol o fod yn llwyddiannus.

Rhif y Llinell Ymholiadau Cyhoeddus yw:

Cymru a Lloegr: **0300 123 1024**

Yr Alban: **0141 354 8574**

Y rhif Minicom yw: **+44 (0)1509 221564**

Beth mae Tribiwnlysoedd Cyflogaeth yn ei wneud?

Mae tribiwnlysoedd cyflogaeth yn gwrandao achosion ac yn gwneud penderfyniadau ynglŷn â materion sy'n gysylltiedig â chyflogaeth megis diswyddo annheg, taliadau dileu swydd, gwahaniaethu a nifer o wahanol hawliadau sy'n ymwneud â chyflogau a thaliadau eraill. Er nad yw Tribiwnlys Cyflogaeth mor ffurfiol â llys, rhaid iddo gydymffurfio â rheolau gweithdrefnau a gweithredu'n annibynnol.

Rhagor o Wybodaeth

Mae gan y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth linell ymholiadau cyhoeddus a all ateb ymholiadau cyffredinol, rhoi gwybodaeth am gyhoeddiadau tribiwnlysoedd ac egluro sut y mae'r system tribiwnlysoedd yn gweithio. Efallai y gallant eich helpu i lenwi'r ffurflen **ond ni allant roi cyngor cyfreithiol**, megis a yw'r hawliad a wnaethpwyd yn eich erbyn yn debygol o fod yn llwyddiannus. Rhif y Llinell Ymholiadau Cyhoeddus yw: Cymru a Lloegr: **0300 123 1024**; Yr Alban: **0141 354 8574**, Y rhif minicom yw: **+44 (0)1509 221564**

Rhagor o gymorth a chynghor

Nid oes angen i chi ofyn am gyngor cyn llenwi'r ffurflen ymateb ond efallai y byddai o fudd pe baech yn gwneud hynny. Gallwch gael gwybodaeth am gyfraith cyflogaeth gan Acas a allai hefyd eich helpu i ddatrys yr hawliad yn eich erbyn drwy gymodi a heb fod angen gwrandawriad Tribiwnlys. Rhif llinell gymorth Acas yw **0300 123 1100**. Cyfeiriad gwefan Acas yw **www.acas.org.uk**

Gallwch gael rhagor o gymorth a chynghor gan:

- Gwasanaethau cyngor di-dâl megis canolfan cyngor ar bopeth neu un o ganolfannau'r gyfraith. Cyfeiriad gwefan Cyngor ar Bopeth yng Nghymru a Lloegr yw **www.nacab.org.uk**, ac yn yr Alban, **www.cas.org.uk**

- Sefydliadau cyflogwyr – os ydych yn aelod.
- Cyfreithwyr a chynghorwyr proffesiynol eraill.

Ffioedd yr Atebydd

Efallai y gofynnir i atebwyr dalu ffioedd pan fyddant yn gwneud y ceisiadau neu hawliadau canlynol:

Hawliad contract cyflogwr	£160
Cais i roi dyfarniad trwy ddiffyg o'r neilltu	£100
Cais i wrthod yn dilyn setliad neu dynnu'n ôl	£60
Cais i ailystyried penderfyniad yn dilyn gwrandawriad terfynol (Mae'r ffi sy'n daladwy yn y materion hyn yn ddibynnol ar y math o hawliad.)	£100, neu £350
Ffi am gyfryngu barnwrol	£600

Os yw'r ddau barti yn cytuno i gyfryngu, bydd rhaid i'r atebydd dalu'r ffi cyn i'r cyfryngu ddechrau. Byddwn yn dweud wrthyich ba bryd i dalu.

Mewn achosion eraill, dylai'r parti sy'n gwneud y cais dalu'r ffioedd. **Nid oes rhaid i chi dalu'r ffioedd pan fyddwch yn anfon eich cais atom.** Pan fyddwn yn derbyn eich cais, byddwn yn dweud wrthyich beth yw'r swm sy'n daladwy. Os na fyddwch yn talu'r ffi, ni fydd eich cais yn cael ei ystyried.

Sut mae ymateb i'r hawliad?

Ni fydd eich ymateb yn cael ei dderbyn gan swyddfa'r tribiwnlys oni bai ei fod ar ffurflen wedi'i chymeradwyo a ddarperir gan Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM. Mae'r ffurflen ar gael yn y fformatau canlynol:

- y copi papur a anfonwyd atoch, neu,
- fersiwn o'r ymateb sydd ar gael ar ein gwefan yn www.employmenttribunals.service.gov.uk

Rhaid i chi lenwi a dychwelyd eich ffurflen ymateb i swyddfa'r tribiwnlys i'n cyrraedd erbyn y dyddiad ar y llythyr a anfonwyd gyda'r llyfryn hwn. Eich cyfrifoldeb chi yw sicrhau bod swyddfa'r tribiwnlys yn derbyn eich ymateb cyn y terfyn amser perthnasol; sef **28 diwrnod** o'r dyddiad y gwnaethom anfon copi o ffurflen hawlio yr hawlydd atoch.

Neu, gallwch wneud eich ymateb ar-lein drwy ein gwefan yn www.employmenttribunals.service.gov.uk

Pan fyddwch yn ymateb ar-lein, bydd yn cael ei anfon yn awtomatig i swyddfa'r tribiwnlys sy'n ymdrin â'r achos. Nid oes angen i chi anfon copi o'ch ffurflen nac anfon unrhyw ddogfennau eraill drwy'r post ar yr adeg hon.

Dylech gadw copi o'ch ffurflen ymateb ar gyfer eich cofnodion. Pa bryd bynnag y byddwch yn cysylltu â ni dylech ddyfynnu rhif yr achos ar ein llythyr ac unrhyw ddogfennau perthnasol. Pan fyddwch yn ysgrifennu atom drwy lythyr neu e-bost, dylech anfon copi at yr hawlydd ac unrhyw atebydd arall yn yr achos, a dweud wrthym eich bod wedi gwneud hynny. Os ydych yn gofyn i'r Tribiwnlys wneud gorchymyn neu gymryd rhyw gamau eraill, rhaid i chi hefyd ddweud wrth yr hawlydd i anfon unrhyw wrthwynebiadau i'r Tribiwnlys cyn gynted â phosib.

Os yw'r hawlydd yn hawlio taliad diswyddo neu dâl yn lle rhybudd, cyflog neu dâl gwyliau na allwch ei dalu oherwydd anawsterau ariannol, dylech ddweud hyn yn eich ymateb a rhoi gwybod i ni am unrhyw achos ffurfiol sydd yn yr arfaeth ynghylch eich sefyllfa ariannol.

Beth alla i ei wneud os nad wyf yn gallu anfon fy ymateb o fewn y terfyn amser?

Gallwch ofyn i'r tribiwnlys ymestyn y terfyn amser os nad yw'n bosibl i chi lenwi'r ffurflen mewn pryd. Er enghraifft, os oes arnoch angen rhagor o amser gan fod tyst pwysig (megis y sawl a wnaeth y penderfyniad i ddiswyddo'r hawlydd) dramor ar wyliau a bod arnoch angen gwybodaeth ganddo. Rhaid i chi ofyn am estyniad o'r fath yn ysgrifenedig cyn gynted â phosib. Os na fyddwch yn gwneud hyn o fewn y terfyn amser **28 diwrnod**, mae'n debyg y bydd yr hawliad yn cael ei drin fel hawliad nad oedd amddiffyniad wedi'i gyflwyno ar ei gyfer ac mae'n debyg y gwneir dyfarniad yn eich erbyn chi. Rhaid i'ch cais am estyniad roi rhesymau llawn i egluro pam rydych yn gofyn am yr estyniad. Os ydych yn gwneud cais ar ôl i'r terfyn amser 28 diwrnod ddod i ben rhaid i chi hefyd naill ai anfon drafft o'r ymateb rydych chi am ei gyflwyno neu esbonio pam na ellir gwneud hyn. Bydd Barnwr Cyflogaeth yn penderfynu wedyn a ddylid caniatáu estyniad. Byddwch yn cael eich hysbysu ynglŷn â'i benderfyniad ac ni allwch gymryd bod estyniad wedi cael ei ganiatáu tan hynny.

Gwybodaeth sydd ei hangen cyn y gellir derbyn eich ymateb

Ni all y tribiwnlys dderbyn eich ymateb oni bai eich bod yn darparu gwybodaeth benodol. Yn ôl y gyfraith, rhaid i chi roi gwybod i ni:

- eich enw llawn a'ch cyfeiriad;
- a oes arnoch eisiau gwrthod (amddiffyn) yr hawliad cyfan neu ran ohono;

Os na fydd eich ymateb ar ffurflen wedi'i chymeradwyo a ddarparwyd gan Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM neu os nad yw'n cynnwys yr wybodaeth a ddangoswyd uchod, bydd yn cael ei dychwelyd ac ymdrinnir â'r hawliad fel pe na baem wedi derbyn ymateb.

Beth fydd yn digwydd os nad yw'r tribiwnlys yn derbyn fy ymateb?

Ni fydd eich ymateb yn cael ei dderbyn, ac felly ni allwch wrthod hawliad yr hawlydd:

- Os nad yw eich ymateb ar ffurflen a bennir gan Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM;
- Os nad yw eich ymateb yn cyrraedd swyddfa'r tribiwnlys o fewn y terfyn amser ac nad oes estyniad amser wedi'i ganiatáu;
- Os nad yw eich ymateb yn darparu'r holl wybodaeth sydd ei hangen.

Yn yr amgylchiadau hyn, gall Barnwr Cyflogaeth roi dyfarniad os yw'n teimlo bod hynny'n briodol.

Os na dderbynnir ymateb yng nghyswllt yr hawliad, gall Farnwr Cyflogaeth benderfynu ynghylch yr hawliad heb orfod cynnal gwrandawriad, er y bydd angen gwrandawriad weithiau i benderfynu ar iawndal. Dim ond i'r graddau y byddai'n cael ei ganiatáu gan y Barnwr Cyflogaeth sy'n gwrandao'r achos y byddai gennych hawl i gymryd rhan mewn gwrandawriad o'r fath.

Beth fydd yn digwydd pan fydd y tribiwnlys yn cael fy ymateb?

Os bydd y tribiwnlys yn derbyn eich ymateb, byddwn yn anfon copi at yr hawlydd. Yn y rhan fwyaf o achosion byddwn hefyd yn anfon copi at Acas. Mae'r cam hwn yn ofynnol yn ôl y gyfraith, hyd yn oes os ydych wedi bod drwy gymodi cynnar.

Rôl Acas

Pan fyddwn yn anfon copi o'ch ymateb at Acas, y Gwasanaeth Cyngori, Cymodi a Chyflafareddu, bydd un o gymodwyr Acas yn cysylltu â chi, hyd yn oed os ydych wedi bod drwy cymodi cynnar a bu'n aflwyddiannus, i weld a oes modd datrys yr hawliad yn eich erbyn, drwy gymodi, a heb orfod cynnal gwrandawriad tribiwnlys.

Hawliadau Datgelu er Lles y Cyhoedd

Lle bo hawliad yn hawlio bod yr hawlydd wedi gwneud datgeliad gwarchodedig dan Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (neu 'chwythu'r chwiban'), neu'n cynnwys hawliad o'r fath, mae'n ofynnol i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM, lle bo'r hawlydd wedi cydsynio y dylem wneud hynny drwy roi tic ym mlwch 10.1 ar ffurflen ET1, anfon copi o ffurflen yr hawliad neu ddarnau ohoni at y Rheoleiddiwr perthnasol. Lle bo'r hawliad yn cynnwys cwynion ar wahân i'r gŵyn 'chwythu chwiban', bydd pob cyfeiriad at y cwynion eraill yn cael ei ddileu cyn i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM anfon copi o'r hawliad at y Rheoleiddiwr.

Lle bo'r hawlydd wedi cydsynio y dylem anfon copi o ffurflen yr hawliad, neu ddarnau ohoni, at y Rheoleiddiwr, byddwn yn ysgrifennu atoch i ddweud pryd ac at bwy yr anfonwyd y

ffurflen. Y Rheoleiddiwr fydd yn penderfynu a oes angen ymchwilio i'r mater sylfaenol sydd yn y ffurflen hawlio.

Ni fydd hyn yn effeithio o gwbl ar y ffordd y bydd Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd EM yn prosesu eich hawliad.

Gallwch ddod o hyn i ragor o ganllawiau yn www.gov.uk/whistleblowing

Hawliadau torri contract

Os nad yw hawlydd yn gyflogedig mwyach, gall ef neu hi wneud hawliad yn erbyn cyflogwr am dorri contract. Mewn rhai amgylchiadau, mae hyn yn rhoi hawl ichi wneud hawliad contract cyflogwr.

Rhaid i unrhyw hawliad contract cyflogwr o'r fath gael ei gynnwys yn y ffurflen ymateb a rhaid ei wneud cyn pen 28 diwrnod i'r dyddiad yr anfonwyd copi o'r ffurflen hawlio gan y Tribiwnlys.

Os ydych yn ymateb i hawliad a dderbynioch ar 29 Gorffennaf 2013 neu wedi hynny, a chithau'n gwneud hawliad contract cyflogwr fel ymateb, bydd angen i chi dalu ffi. Nid oes rhaid i chi dalu ffi gyda'ch ymateb, ond os na wnewch chi, bydd y Tribiwnlys yn ysgrifennu atoch ac yn esbonio faint y mae angen i chi ei dalu a sut i dalu. Os na fyddwch yn talu'r ffi, bydd eich hawliad contract yn cael ei wrthod gan y Tribiwnlys.

Beth fydd yn digwydd tra byddaf yn aros i'r achos gael ei gynnal?

Ar ôl i ni dderbyn eich ymateb, mae'n bosibl y bydd rhai materion y mae angen ymdrin â hwy cyn y gellir penderfynu ynglŷn â'r hawliad.

Er enghraifft, efallai y bydd angen i chi gael rhagor o wybodaeth gan yr hawlydd neu i'r hawlydd gael rhagor o wybodaeth gennych chi. Gall y triwlynlys roi cyfarwyddiadau neu orchmynion yn ymwneud â hyn neu faterion eraill yn ymwneud â'r achos, y mae'n **rhaid** i chi eu dilyn. Os yw tystion yn hanfodol i'r achos ond nad ydynt yn barod i ddod i'r gwrandawriad ohonynt eu hunain, gallwch ofyn am orchymyn tystion i wneud iddynt fod yn bresennol.

Os byddwch yn penderfynu bod arnoch angen rhagor o wybodaeth neu ddogfennau gan yr hawlydd, dylech ofyn i'r hawlydd yn ysgrifenedig, gan roi terfyn amser rhesymol ar gyfer ymateb. Os na fydd yr hawlydd yn darparu'r wybodaeth rydych wedi gofyn amdani, dylech ysgrifennu at y triwlynlys cyn gynted ag y bo modd gan amgáu copi o'ch cais ysgrifenedig a gofyn i'r triwlynlys gyhoeddi gorchymyn.

Gall y triwlynlys hefyd benderfynu bod angen rhagor o wybodaeth gennych chi neu gan yr hawlydd er mwyn clirio mater penodol.

Mewn rhai achosion, gall y triwlynlys gynnal gwrandawriad rhagarweiniol i ymdrin â'r materion hyn. Bydd yn cael ei gynnal gan Farnwr Cyflogaeth ar ei ben ei hun a byddwch chi a'r hawlydd

yn cael gwahoddiad i gymryd rhan. Gall gael ei gynnal dros y ffôn, drwy cyswllt fideo os yw hynny'n briodol neu yn bersonol. Os nad ydych yn gweithredu neu'n cydymffurfio ag unrhyw orchymyn a wnaethpwyd gan y tribiwnlys gall eich ymateb gael ei ddileu, a/neu mae'n bosibl y gorchmynnir i chi dalu holl gostau'r hawlydd neu rai ohonynt.

Oes rhaid i mi dalu costau'r hawlydd?

Fel arfer, nac oes. Fodd bynnag, gall y tribiwnlys wneud gorchymyn ar gyfer costau neu amser paratoi os yw'n credu eich bod chi neu eich cynrychiolydd wedi ymddwyn yn ymosodol, aflonyddgar neu fel arall yn afresymol o ran y ffordd rydych wedi trin eich achos neu os yw'n meddwl bod eich hawliad mor wan fel na ddylai fod wedi ei ddwyn. Cyfeirir at gostau fel treuliau yn yr Alban.

Fodd bynnag, ar gyfer hawliadau a wnaethpwyd ar ôl 29 Gorffennaf 2013, bydd rhaid i hawlwyd dalu'r ffioedd. Gall Farnwyr Cyflogaeth orchymyn i atebwyr dalu'n ôl i'r hawlydd / hawlwyd unrhyw ffioedd y maent wedi'u talu os bydd yr hawliad neu'r cais yn llwyddiannus yn llawn neu yn rhannol. Dyfarniad dewisol yw hwn, i'w dalu os yw'r barnwr cyflogaeth yn ei ystyried yn briodol. Os byddwch yn amddiffyn yr hawliad yn llwyddiannus ac wedi talu unrhyw ffioedd gwneud cais, gallwch hefyd ofyn am orchymyn i'r hawlydd dalu'r ffioedd hynny yn ôl i chi. Unwaith eto, barnwr cyflogaeth fydd yn penderfynu a yw'n briodol mynnu bod hawlydd yn ad-dalu unrhyw ffioedd sydd wedi'u talu gan yr atebydd.

Hefyd, mae gan farnwyr cyflogaeth a thribiwnlysoedd y pŵer, lle bo'r gwrandawriad yn ymwneud â hawliad a wnaethpwyd ar neu ar ôl 6 Ebrill 2012, i orchymyn parti i wneud taliad i unrhyw dyst neu dystion y gofynnwyd iddynt fynychu'r gwrandawriad ar ei ran.

Cosbau Ariannol

Bydd gan y tribiwnlysoedd cyflogaeth bŵer, os yw'r hawliad wedi cael ei wneud ar ôl 6 Ebrill 2014, i orchymyn atebydd sydd wedi bod yn aflwyddiannus mewn achos, i dalu cosb ariannol hyd at £5,000, os oedd yn ystyried bod 'un neu fwy o nodweddion gwaethybol' pan dorrodd y cyflogwr hawliau cyflogaeth yr hawlydd. Bydd yr isafswm o unrhyw gosb yn cael ei bennu yn £100.

Gellir gorchymyn cosb ariannol yn erbyn cyflogwr hyd yn oed os nad oes dyfarniad ariannol wedi ei roi i'r hawlydd. Fodd bynnag, os rhoddwyd dyfarniad ariannol, rhaid i'r gosb ariannol fod yn 50% o swm y dyfarniad – gyda lleiafswm o £100 ac uchafswm o £5,000. Rhaid i dribiwnlysoedd roi ystyriaeth i allu cyflogwr i dalu wrth benderfynu ynghylch gorchymyn i dalu.

Ni thelir cosbau ariannol i'r hawlydd yn yr achos, ond i'r Ysgrifennydd Gwladol ac i Gronfa Gyfunol y Llywodraeth.

Os yw'r cyflogwr yn talu'r gosb o fewn 21 diwrnod, bydd y swm sy'n daladwy yn cael ei haneru.

Pryd fydd yr hawliad yn cael ei glywed?

Byddwn yn ysgrifennu atoch chi a'r hawlydd o leiaf 14 diwrnod cyn diwrnod y gwrandawriad i ddweud wrthyhch pryd y bydd y gwrandawriad yn cael ei gynnal. Gyda'r llythyr hwn, byddwn yn eich cyfeirio at lyfryn o'r enw '**Y gwrandawriad**' a fydd yn eich helpu i baratoi.

Beth y dylwn ei wneud os bydd yr achos yn cael ei setlo?

Dylai'r ddau barti roi gwybod i ni ar unwaith os bydd yr achos yn cael ei setlo cyn dyddiad y gwrandawriad. Bydd y swyddog cymodi'n rhoi gwybod i ni os bydd eich achos yn cael ei setlo drwy Acas.

Gohebiaeth

Pan fyddwn yn ysgrifennu atoch byddwn yn cyfeirio atoch fel yr '**atebydd**'.

Byddwn yn anfon copi o'ch ymateb at yr hawlydd.

Dan y Rheolau Gweithredu, gofynnir i bartïon wneud copi o unrhyw lythyrau neu ddogfennau y byddant yn eu hanfon i'r Tribiwnlys (ar wahân i gais am orchymyn tyst) i bob parti arall a nodi eu bod wedi gwneud hyn. Gallwch ddangos eich bod wedi gwneud hyn, er enghraifft, drwy ddefnyddio "cc".

Byddwn yn anfon unrhyw benderfyniad y bydd y tribiwnlys yn ei wneud atoch chi ac at yr hawlydd.

Rhaid ichi roi gwybod inni ar unwaith os bydd eich manylion cyswllt yn newid.

Os oes gennych gynrychiolydd yn gweithredu ar eich rhan, byddwn yn anfon pob gohebiaeth am yr achos ato ef ac nid atoch chi. Yn ychwanegol at hyn, rhaid i chi anfon unrhyw geisiadau pellach am wybodaeth drwyddo ef ac nid yn syth atom ni.

A gaf i ohebu drwy e-bost?

Cewch – gellir gweld rhestr gyflawn o gyfeiriadau e-bost y tribiwnlysoedd cyflogaeth ar gefn y lyfryn hwn. Dylech sicrhau eich bod yn dyfynnu rhif yr achos mewn unrhyw ohebiaeth ac ar far teitl yr e-bost a'i hanfon at swyddfa'r tribiwnlys sy'n delio â'r hawliad. Bydd y swyddfa yn gwneud ei gorau glas i gyfathrebu â chi drwy e-bost, os ydi'n well gennych, ond nid yw hyn bob amser yn bosibl (pan fydd angen i'r swyddfa anfon dogfennau nad ydynt wedi'u derbyn yn electronig, neu ddogfennau sy'n cynnwys llofnod y Barnwr Cyflogaeth yn benodol). Anfonir dogfennau o'r fath drwy'r post.

Rhaid i'r dogfennau a anfonir i'r tribiwnlys fod mewn fformat sy'n gydawns â 'Word'. Ni fyddwn yn derbyn dogfennau mewn fformatau eraill. Pan fyddwn wedi derbyn eich e-bost, byddwn yn anfon cydnabyddiaeth electronig atoch. Peidiwch ag anfon negeseuon e-bost pellach na ffonio swyddfa'r tribiwnlys oni fyddwch heb dderbyn cydnabyddiaeth cyn pen dau ddiwrnod gwaith o anfon eich e-bost.

Chi sy'n gyfrifol am sicrhau bod y tribiwnlys yn derbyn yr holl ohebiaeth a anfonir drwy e-bost o fewn y terfyn amser perthnasol.

Os ydych eisiau i ni gyfathrebu â chi drwy e-bost, lle bynnag y bo modd, bydd angen i chi roi cyfeiriad e-bost dilys. Gallwch wneud hyn drwy lenwi **blwch 2.6** ar y ffurflen ymateb neu unrhyw bryd ar ôl hynny. Wrth ofyn i ni gyfathrebu â chi drwy e-bost **rydych yn cytuno y byddwch yn edrych am negeseuon e-bost sy'n dod i mewn o leiaf unwaith y dydd** ac y cawn drosglwyddo eich cyfeiriad e-bost i bobl eraill sy'n gysylltiedig â'r hawliad.

Os byddwn yn anfon unrhyw ddogfennau drwy e-bost byddwn yn defnyddio'r meddalwedd 'Word XP' a ddefnyddir ar hyn o bryd gan ein swyddfeydd.

Anabledd neu anghenion arbennig

Os oes gennych chi, neu unrhyw un sy'n dod i dribiwnlys gyda chi, anabledd neu angen penodol, dylech gysylltu â'r swyddfa tribiwnlys sy'n ymdrin â'ch achos i drafod y mater. Mae enghreifftiau o'r help y gallwn ei ddarparu yn cynnwys trosglwyddo dogfennau i Braille neu brint mwy, darparu gwybodaeth ar ddisg a thalu am ddehonglwyr iaith arwyddion. Gallwn hefyd ddarparu dolenni sain ar gyfer teclynnau clywed yn yr ystafell lle cynhelir y gwrandawriad os byddwch eu hangen. Cysylltwch â ni cyn gynted ag sy'n bosibl er mwyn i ni allu gwneud trefniadau priodol neu addas.

Safonau'r gwasanaeth

Os ydych yn anhapus ynghylch ein gwasanaeth, cysylltwch ag unrhyw swyddfa tribiwnlys neu'r Llinell Ymholiadau Cyhoeddus i gael copi o'n taflen **EX343 – Anhapus â'n gwasanaeth – beth allwch chi ei wneud?** Mae'n esbonio ein trefn gwyno.

Llinell Ymholiadau Cyhoeddus: Cymru a Lloegr: **0300 123 1024**; Yr Alban: **0141 354 8574**
Minicom: **+44 (0)1509 221564**

Rhagor o Wybodaeth

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar ein gwefan yn **Employment Tribunal guidance**

Mynediad at wybodaeth

Gallwch wneud cais am wybodaeth gennym ni; neu ofyn am unrhyw wybodaeth sy'n cael ei chadw ar ffurf electronig amdanoch, drwy ysgrifennu at:

Data Access and Compliance Unit, Information Directorate, Ministry of Justice, 1st Floor,
Zone C, 102 Petty France, Llundain SW1H 9AJ

Efallai y codir tâl am ymateb i geisiadau am wybodaeth.

Deddf yr Iaith Gymraeg

Os ydych yn ymateb i hawliad yng Nghymru gallwch ofyn am gael gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg. Os bydd y ddwy ochr yn cytuno, gellir cynnal y gwrandawiadau yn Gymraeg yn unig. Os defnyddir y Gymraeg a'r Saesneg mewn gwrandawriad, gallwn ddarparu cyfleusterau cyfieithu, dim ond ichi ofyn.

Llenwi'r ffurflen ymateb

Rydym wedi llunio'r canllawiau hyn fel eu bod mor ddefnyddiol â phosib. Fodd bynnag, nid ydynt yn rhoi datganiad llawn o'r gyfraith. Ni fydd eich ymateb yn cael ei dderbyn os na fyddwch yn rhoi'r wybodaeth sydd wedi'i marcio â seren (*).

1 Hawlydd

1.1 Rhowch enw cyntaf ac enw teuluol yr hawlydd yn llawn. Nid oes angen rhoi teitl.

2 Eich manylion

2.1* Rhowch enw llawn yr atebydd sy'n llenwi'r ffurflen hon, neu y llenwir y ffurflen ar ei ran. Nodwch a yw'r atebydd yn unig fasnachwr, yn bartneriaeth, yn gwmni atebolrwydd cyfyngedig, yn gwmni cyfyngedig cyhoeddus (plc), yn gwmni cyfyngedig neu fel arall.

2.2 Rhowch enw'r unigolyn y dylem ei ddefnyddio fel yr unigolyn cyswllt os nad ydych wedi penodi cynrychiolydd.

2.3* Rhowch gyfeiriad llawn a chod post yr atebydd sy'n llenwi'r ffurflen gan gynnwys rhif DX os ydych yn ei wybod.

2.4 Rhowch y rhif ffôn llawn (gan gynnwys y cod deialu) ar gyfer yr unigolyn cyswllt a enwyd yn 2.2.

2.5 Ticiwch y blwch perthnasol i ddweud sut y byddai'n well gennych i ni gysylltu â chi yn y dyfodol. Peidiwch â rhoi cyfeiriad e-bost oni bai eich bod yn edrych ar eich negeseuon e-bost bob diwrnod. Byddwn yn ceisio defnyddio e-bost fel arfer os ydych yn dymuno i ni wneud hynny, ond mae'n bosibl na fydd hyn yn bosibl bob amser.

2.6 Rhowch gyfeiriad e-bost a rhif ffacs ar gyfer yr unigolyn cyswllt a enwyd yn 2.2

Nid oes rhaid i chi ateb cwestiynau 2.7 i 2.9 ond byddai'r wybodaeth hon yn ddefnyddiol i ddibenion monitro ac ymchwil a gallai fod o gymorth i'r tribiwnlys. Ni fyddai unrhyw waith monitro neu ymchwil i'r wybodaeth hon yn datgelu manylion adnabod unrhyw sefydliad nac unigolyn.

- 2.7 Nodwch faint o bobl y mae'r sefydliad yn eu cyflogi ym Mhrydain (mae Prydain yn golygu Cymru, Lloegr a'r Alban). Rhowch frasmcan os nad ydych yn gwybod yr union nifer.
- 2.8 Ticiwch 'Oes' os oes gan yr atebydd fwy nag un safle ym Mhrydain.
- 2.9 Os ydych wedi ticio 'Oes' yn 2.8 nodwch faint o bobl sy'n cael eu cyflogi yn y man lle'r oedd yr hawlydd yn gweithio. Rhowch frasmcan os nad ydych yn gwybod yr union nifer.

3 Manylion cymodi cynnar Acas

- 3.1 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio â'r hyn a ddywedodd yr hawlydd am gymodi cynnar. Os ydych yn cytuno, ewch ymlaen i adran 4. Os ydych yn anghytuno, rhowch y manylion sy'n gywir yn eich barn chi.

4 Manylion cyflogaeth

Os yw'r hawlydd, neu os oedd yr hawlydd, yn weithiwr yn darparu gwasanaethau i chi, atebwch y cwestiynau isod fel pe bai 'cyflogaeth' yn cyfeirio at berthynas waith yr hawlydd gyda chi.

- 4.1 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio â'r dyddiadau cyflogaeth a roddwyd gan yr hawlydd yn adran 5.1 o'i ffurflen hawlio. Os ydych yn ticio 'Ydw', ewch ymlaen i **adran 4.2**, Os ydych yn anghytuno, rhowch y manylion sy'n gywir yn eich barn chi yma a dywedwch pam yr ydych yn anghytuno â'r dyddiadau a roddwyd gan yr hawlydd.
- 4.2 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a yw cyflogaeth yr hawlydd yn parhau ai peidio.
- 4.3 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio ag ateb yr hawlydd ynglŷn â'r disgrifiad o'i swydd neu deitl ei swydd. Os ydych yn ticio 'Ydw', ewch ymlaen i **adran 5.1**. Os ydych yn anghytuno, rhowch y manylion sy'n gywir yn eich barn chi.

5 Enillion a buddion

- 5.1 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio â'r oriau gwaith y mae'r hawlydd wedi eu nodi yn adran 6.1 o'i ffurflen hawlio. Os ydych yn ticio 'Ydw' ewch ymlaen i **adran 5.2**.

Os ydych yn anghytuno, rhowch nifer yr oriau sy'n gywir yn eich barn chi yma. Talgrynnwch y rhain i'r awr agosaf.

- 5.2 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio â'r manylion enillion a roddwyd gan yr hawlydd yn adran 6.2 ar ei ffurflen hawlio. Os ydych yn ticio 'Ydw' ewch ymlaen i **adran 5.3**.

Os ydych yn anghytuno, rhowch y manylion enillion sy'n gywir yn eich barn chi yma a thiciwch y blwch perthnasol i ddangos a yw hyn ar gyfer wythnos ynteu fis.

- 5.3 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio ag ateb yr hawlydd ynglŷn â gweithio neu gael ei dalu am gyfnod o rybudd yn adran 6.3 o'i ffurflen hawliad. Os ydych yn ticio 'Ydw', ewch ymlaen i **adran 5.4**.

Os ydych yn anghytuno ag ateb yr hawlydd, rhowch y manylion sy'n gywir yn eich barn chi yma. Os yw'n berthnasol, rhowch eglurhad llawn o'r rhesymau pam na wnaeth yr hawlydd weithio, neu pam na wnaeth yr hawlydd dderbyn taliad am gyfnod o rybudd.

- 5.4 Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn cytuno ai peidio â'r manylion a roddwyd gan yr hawlydd am bensiwn a budd-daliadau eraill yn adran 6.4 a 6.5 o'i ffurflen hawlio. Os ydych yn ticio 'Ydw', ewch ymlaen i **adran 6**.

Os ydych yn anghytuno, rhowch y manylion sy'n gywir yn eich barn chi.

6 Ymateb

- 6.1* Ticiwch y blwch priodol i ddweud a ydych yn amddiffyn (h.y. herio) yr hawliad a wnaethpwyd gan yr hawlydd ai peidio. Os ydych yn amddiffyn rhan o'r hawliad, ticiwch 'Ydw' a dywedwch wrthym pa ran o'r hawliad rydych yn ei gwrthwynebu yn y blwch a ddarperir. Os ydych yn ticio 'Nac ydw', ewch ymlaen i **adran 7**.

Os ydych wedi ticio 'Ydw', eglurwch ar ba sail rydych yn gwrthod yr hawliad. Os yw'r hawliad yn ymwneud â mwy nag un mater, bydd angen i chi ymateb i bob mater. Eglurwch yn glir gyda pha bwyntiau rydych yn anghytuno a rhowch wybodaeth i gefnogi eich dadl. Os yw'r atebydd wedi diswyddo'r hawlydd, eglurwch y weithdrefn a ddilynwyd gennych cyn y diswyddo ei hun a rhowch resymau llawn pam y diswyddwyd yr hawlydd gennych. Rhowch resymau llawn os ydych yn anghytuno bod ar eich sefydliad arian i'r hawlydd neu os ydych yn anghytuno â'r swm sy'n cael ei hawlio. Ni ddylech anfon unrhyw ddogfennau i gefnogi eich ymateb bryd hyn. Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i chi eu cyflwyno os bydd yr hawliad yn mynd i wrandawriad. Os nad oes digon o le, defnyddiwch ddarn arall o bapur a'i roi ynghlwm wrth y ffurflen hon.

7 Hawliad Contract y Cyflogwr

- 7.1 Cyfeiriwch at yr adran Hawliadau Torri Contract uchod am fanylion yr amgylchiadau lle gall atebydd wneud hawliad contract cyflogwr. Sylwch fod ffi o £160 i'w thalu i wneud hawliad contract cyflogwr. Nid oes rhaid i chi dalu'r ffi hwn pan fyddwch yn anfon eich ymateb atom. Byddwn yn ysgrifennu atoch ar ôl i ni dderbyn yr ymateb ac yn esbonio sut i dalu. Oni fyddwch yn talu'r ffi, bydd eich hawliad contract yn cael eu wrthod.

- 7.2 Ticiwch y blwch i gadarnhau eich bod am wneud hawliad contract cyflogwr mewn ymateb i hawliad contract y cyflogai ac ewch ymlaen i adran 7.3.
- 7.3 Yn y blwch a ddarperir, nodwch manylion eich hawliad, gan gynnwys unrhyw ddyddiadau pwysig.

8 Eich cynrychiolydd

Cyfeirir at unigolyn y byddwch yn gofyn iddo weithredu ar eich rhan fel eich cynrychiolydd. Os byddwch yn penodi cynrychiolydd, byddwn yn cysylltu ag ef yn unig – ni fyddwn yn cysylltu'n uniongyrchol â chi. Peidiwch â rhoi enw cynrychiolydd oni bai ei fod wedi cytuno i weithredu ar eich rhan. Peidiwch â rhoi enw unigolyn neu sefydliad sy'n rhoi cyngor i chi ynglŷn â llenwi'r ffurflen hon yn unig.

- 8.1 Os ydych yn gwybod enw'r sawl sy'n eich cynrychioli, rhowch ei enw yma.
- 8.2 Rhowch enw llawn sefydliad y cynrychiolydd os oes un (er enghraifft, y cwmni o gyfreithwyr neu gymdeithas y cyflogwyr).
- 8.3 Rhowch gyfeiriad llawn a chod post y cynrychiolydd neu ei sefydliad.
- 8.4 Rhowch rif DX (os yw'n hysbys) sefydliad y cynrychiolydd.
- 8.5 Rhowch rif ffôn y cynrychiolydd gan gynnwys y cod deialu llawn.
- 8.6 Rhowch rif ffon symudol y cynrychiolydd.
- 8.7 Rhowch y cyfeirnod y mae eich cynrychiolydd wedi ei roi i'ch achos (os gwyddoch beth ydyw).
- 8.8 Ticiwch y blwch priodol i ddweud sut y byddai'n well gan eich cynrychiolydd i ni gysylltu ag ef yn y dyfodol.
- 8.9 Os byddai'n well gan eich cynrychiolydd i ni gysylltu â hwy drwy e-bost yn y dyfodol, rhowch eu cyfeiriad e-bost, os gwelwch yn dda. Rhowch gyfeiriad e-bost eich cynrychiolydd dim ond os ydynt yn edrych ar eu negeseuon e-bost bob dydd.
- 8.10 Os byddai'n well gan eich cynrychiolydd i ni gysylltu â hwy drwy ffacs yn y dyfodol, rhowch rif ffôn ffacs eich cynrychiolydd (gan gynnwys y cod deialu llawn).

9 Anabledd

- 9.1 Ticiwch 'Oes' os ydych yn ystyried bod gennych anabledd. Os ydych yn dymuno gwneud hynny, dywedwch beth yw'r anabledd a rhowch fanylion unrhyw help y gallech fod ei angen gan staff y tribiwnlys. Mae enghreifftiau o'r help y gallwn ei ddarparu yn cynnwys trosglwyddo dogfennau i Braille neu brint mwy, darparu gwybodaeth ar ddisg a thalu am ddehonglwyr iaith arwyddion. Cofiwch, os nad ydym yn ymwybodol

fod gennych anabledd, ni fyddwn yn gwybod pa addasiadau rhesymol all eich helpu i gymryd rhan yn y broses tribiwnlys.

10

Ticiwch y blwch i gadarnhau eich bod wedi ailddarllen y ffurflen a gwneud yn siŵr eich bod wedi rhoi'r holl wybodaeth berthnasol.

Deddf Diogelu Data 1998

Byddwn yn anfon copi o'r ffurflen hon at yr hawlydd ac Acas. Byddwn yn rhoi'r wybodaeth a ddarparwch i ni ar y ffurflen hon ar gyfrifiadur. Mae hyn yn ein helpu i fonitro cynnydd a chynhyrchu ystadegau. Bydd gwybodaeth a ddarperir ar y ffurflen hon yn cael ei hanfon ymlaen i'r Adran Busnes, Arloesedd a Sgiliau i gynorthwyo ymchwil i'r defnydd a wneir o dribiwnlysoedd cyflogaeth a'u heffeithiolrwydd.

Swyddfeydd tribiwlysoedd cyflogaeth

Aberdeen	Mezzanine Floor, Atholl House, 84-88 Guild Street, Aberdeen AB11 6LT	t. 01224 593137 e. aberdeenet@hmcts.gsi.gov.uk
Bryste	The Crescent Centre, First Floor, Temple Back, Bryste BS1 6EZ	t. 0117 929 8261 e. bristolet@hmcts.gsi.gov.uk
Caerdydd	Ail Lawr, Tŷ Caradog, 1-6 St Andrews Place, Caerdydd CF10 3BE	t. 029 2067 8100 e. cardiffet@hmcts.gsi.gov.uk
Dundee	Ground Floor, Block C, Caledonian House, Greenmarket, Dundee DD1 4QB	t. 01382 221578 e. dundeeet@hmcts.gsi.gov.uk
Dwyrain Llundain	2nd Floor, Anchorage House, 2 Clove Crescent, Llundain E14 2BE	t. 020 7538 6161 e. eastlondon@hmcts.gsi.gov.uk
Caeredin	54-56 Melville Street, Caeredin EH3 7HF	t. 0131 226 5584 e. edinburghet@hmcts.gsi.gov.uk
Glasgow	Eagle Building, 215 Bothwell Street, Glasgow G2 7TS	t. 0141 204 0730 e. glasgowet@hmcts.gsi.gov.uk
Huntingdon	Huntingdon Law Courts, Walden Road, Huntingdon PE29 3DW	t. 01480 415600 e. huntingdonet@hmcts.gsi.gov.uk
Leeds	4th Floor, City Exchange, 11 Albion Street, Leeds LS1 5ES	t. 0113 245 9741 e. leedset@hmcts.gsi.gov.uk
Canol Llundain	Victory House, 30-34 Kingsway, Llundain WC2B 6EX	t. 020 7273 8603 e. londoncentralet@hmcts.gsi.gov.uk
De Llundain	Montague Court, 101 London Road, West Croydon CR0 2RF	t. 020 8667 9131 e. londonsouthet@hmcts.gsi.gov.uk
Manceinion	Alexandra House, 14-22 The Parsonage, Manceinion M3 2JA	t. 0161 833 6100 e. manchesteret@hmcts.gsi.gov.uk
Dwyrain Canolbarth Lloegr	Nottingham Justice Centre Carrington Street, Nottingham NG2 1EE	t. 0115 947 5701 e. midlandseastet@hmcts.gis.gov.uk
Gorllewin Canolbarth Lloegr	Centre City Tower, 7 Hill Street, Birmingham B5 4UU	t. 0121 600 7780 e. midlandswestet@hmcts.gsi.gov.uk
Newcastle	Quayside House, 110 Quayside, Newcastle Upon Tyne NE1 3DX	t. 0191 260 6900 e. newcastleet@hmcts.gsi.gov.uk
Watford	3rd Floor, Radius House, 51 Clarendon Rd, Watford WD17 1HP	t. 01923 281 750 e. watfordet@hmcts.gsi.gov.uk

Mae ein swyddfeydd ar agor o 9.00am tan 5.00pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.

Byddwn yn eich cyfeirio at fap yn dangos lleoliad y swyddfa lle mae'r gwrandawriad wedi cael ei drefnu ac yn rhoi manylion mannau parcio lleol a chyfleusterau ar gyfer lluniaeth a ffonio.

Llinell Ymholiadau Cyhoeddus: Cymru a Lloegr: **0300 123 1024**;

Yr Alban: **0141 354 8574** Minicom: **+44 (0)1509 221564**